

1. Państwowy dług publiczny (PDP, zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji) na koniec III kwartału 2014 r. wyniósł 802.127,1 mln zł*, co oznaczało wzrost o 8.570,8 mln zł (1,1%) w stosunku do II kwartału 2014 r.

2. Zmiana PDP w III kwartale 2014 r. wynikała ze:

- wzrostu zadłużenia podsektora rządowego o 7.836,2 mln zł, w tym zadłużenia Skarbu Państwa (SP) o 7.804,0 mln zł,
- wzrostu zadłużenia podsektora samorządowego o 779,3 mln zł, w tym jednostek samorządu terytorialnego o 673,0 mln zł,
- spadku zadłużenia podsektora ubezpieczeń społecznych o 44,7 mln zł.

3. W ciągu trzech kwartałów 2014 r. PDP spadł o 80.165,8 mln zł. Spadek ten był głównie spowodowany umorzeniem w lutym 2014 r. skarbowych papierów wartościowych (SPW) w efekcie reformy systemu emerytalnego, co skutkowało jednorazowym obniżeniem PDP o 130.187,6 mln zł. Po wyłączeniu efektu umorzenia SPW, ale bez uwzględnienia jego wpływu na koszty obsługi długu, PDP wzrósłby o 50.021,8 mln zł.

4. Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją wyniosło na koniec III kwartału 2014 r. 872.434,4 mln zł. Oznacza to wzrost w III kwartale 2014 r. o 13.818,2 mln zł (1,6%) oraz spadek w okresie I – IX o 72.786,3 mln zł (7,7%).

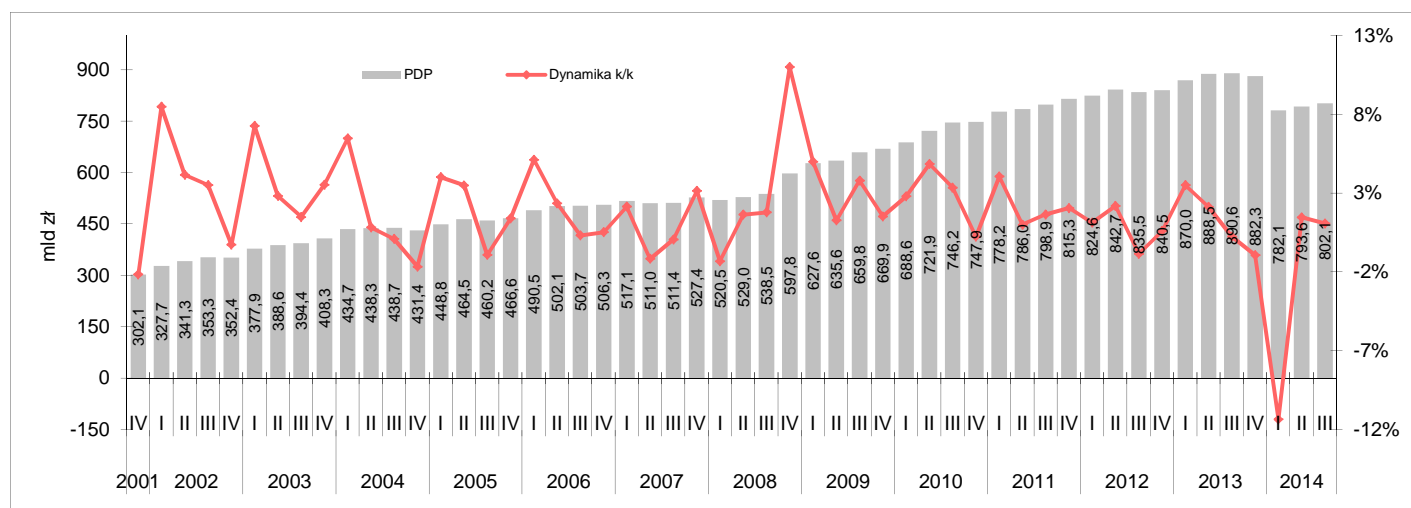
5. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (dług EDP) stanowiący jeden z elementów kryterium fiskalnego z Maastricht wyniósł 831.854,6 mln zł* i wzrósł w porównaniu z końcem II kwartału o 10.509,0 mln zł (1,3%). W porównaniu z końcem 2013 r. odnotowano spadek długu EDP o 94.248,5 mln zł (10,2%).

6. Podobnie jak w przypadku PDP, zmiana długu EDP w ciągu trzech kwartałów 2014 r. wynikała głównie ze zmian zadłużenia Skarbu Państwa.

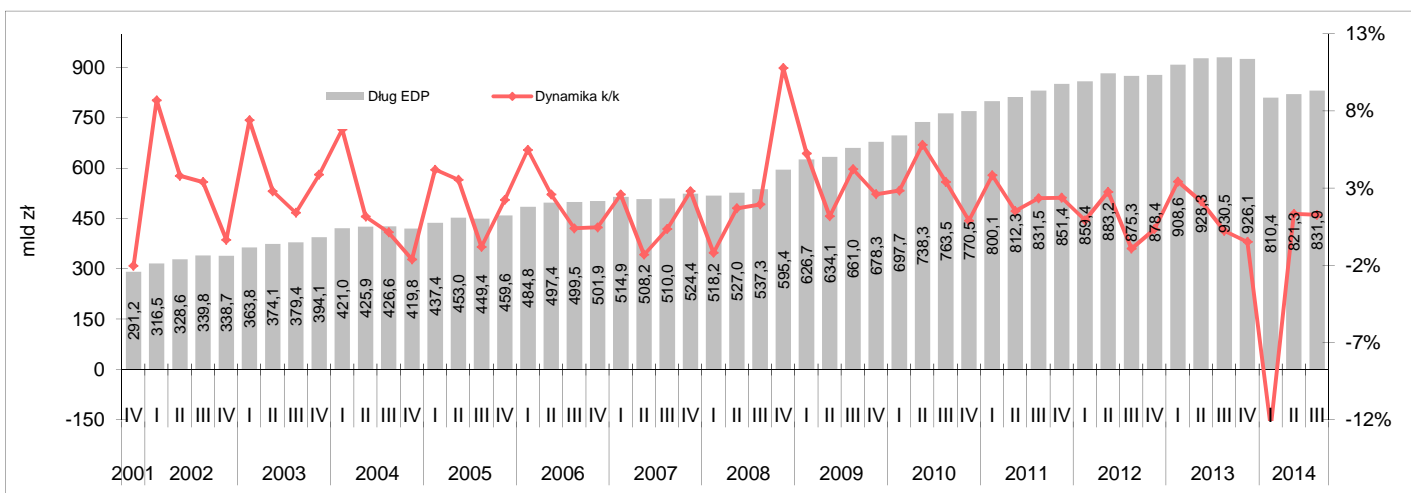
7. Różnice pomiędzy PDP i długiem EDP zostały zaprezentowane w tablicy 1.

* Dane za trzeci kwartał 2014 r. są danymi wstępnymi. Dane za poprzednie okresy, jeżeli zaistniała taka konieczność, zostały skorygowane. W szczególności wysokość długu EDP została skorygowana po zmianie zakresu sektora instytucji rządowych i samorządowych wskutek zastosowania zapisów ESA2010.

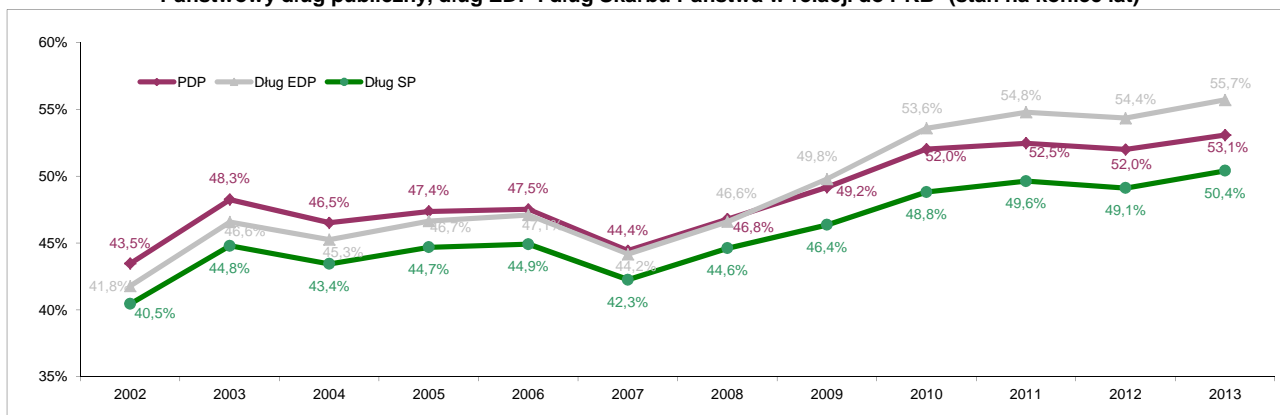
Państwowy dług publiczny

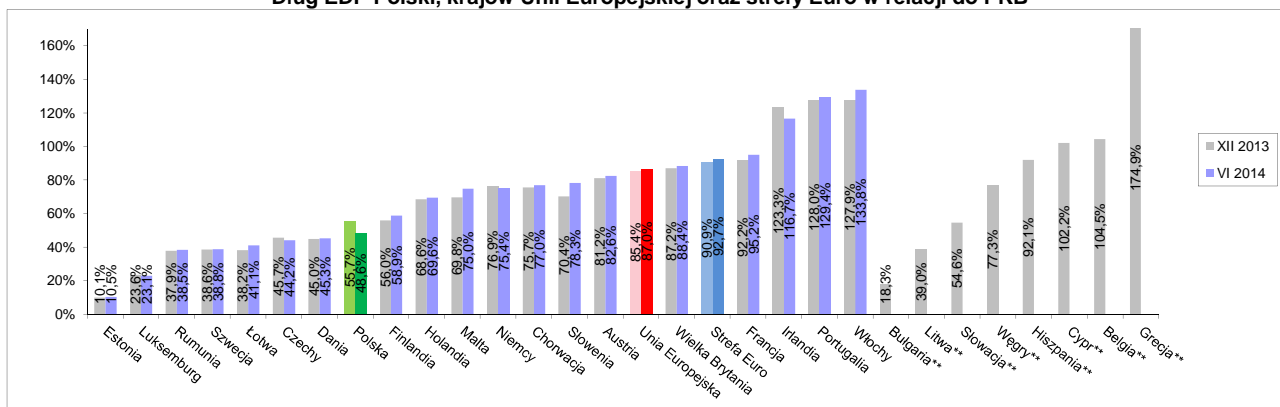
Dług EDP

Państwowy dług publiczny, dług EDP i dług Skarbu Państwa w relacji do PKB* (stan na koniec lat)

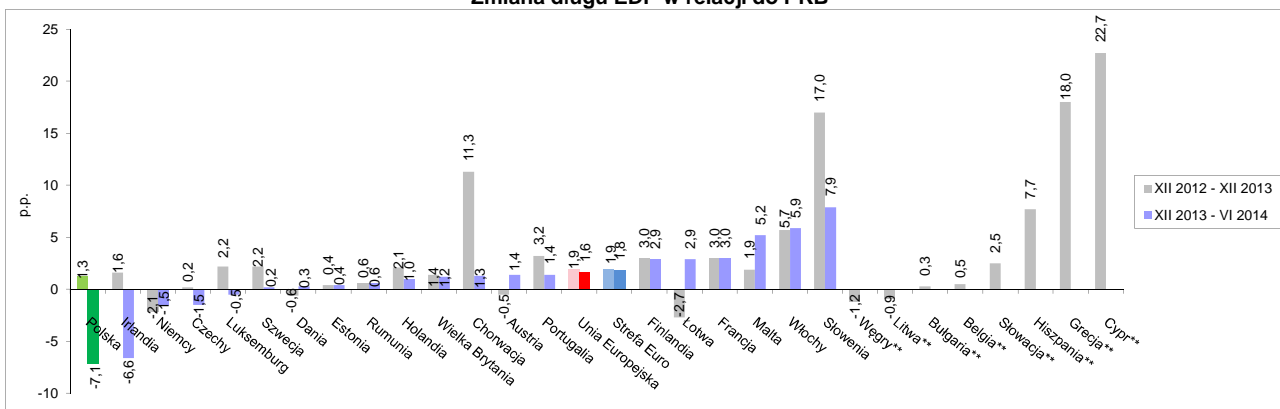

Dług EDP Polski, krajów Unii Europejskiej oraz strefy Euro w relacji do PKB

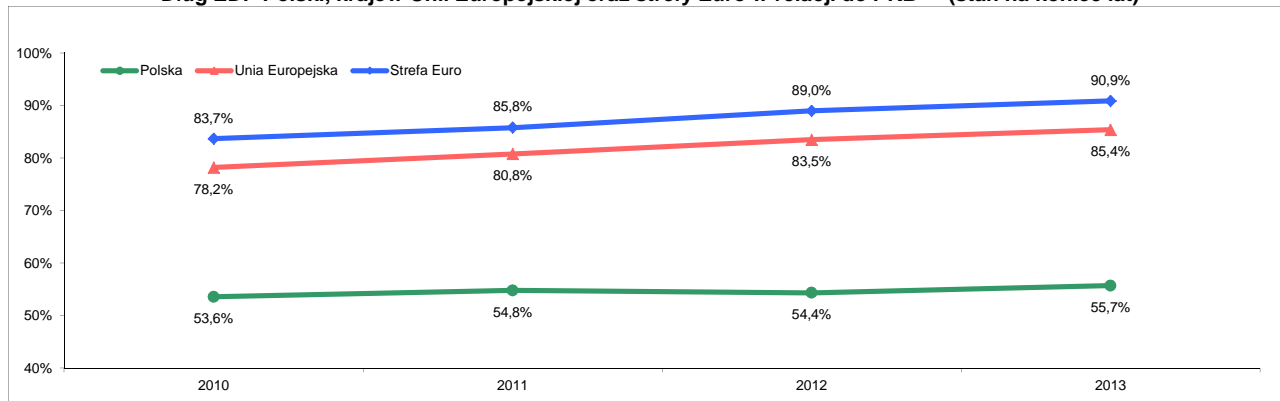
Źródło: Eurostat - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Zmiana długu EDP w relacji do PKB

Źródło: Eurostat - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Dług EDP Polski, krajów Unii Europejskiej oraz strefy Euro w relacji do PKB*** (stan na koniec lat)

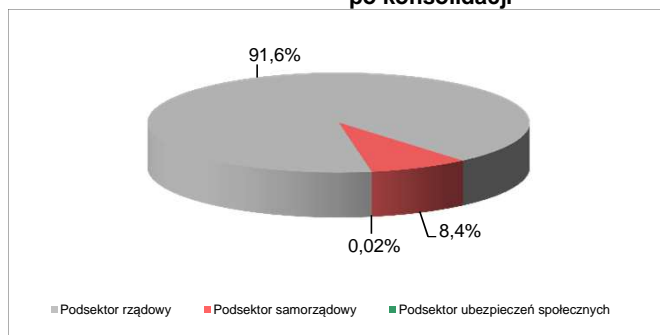
Źródło: Eurostat - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

* skorygowane PKB wg nowego standardu rachunków narodowych – ESA2010

** dane za II kwartał 2014 r. niedostępne

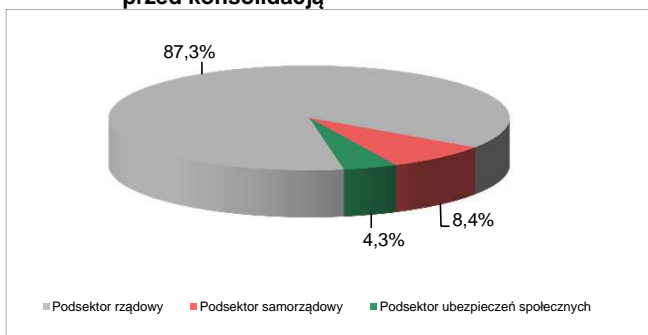
*** dane roczne dla wszystkich krajów UE dostępne tylko od 2010 r.

Struktura państwowego długu publicznego w podziale na podsektory: po konsolidacji

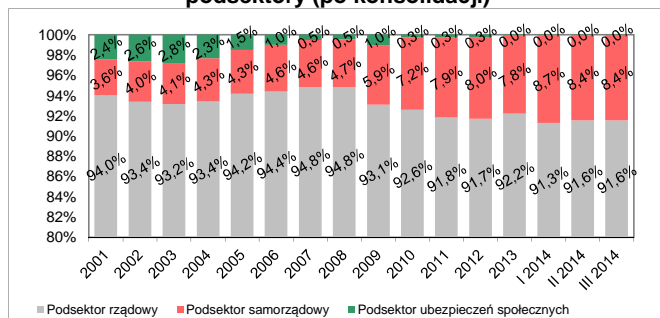
Dług podsektora rządowego stanowił 91,6% PDP, z tego na Skarb Państwa przypadło 91,3%. Z 8,4% przypadających na podsektor samorządowy, 8,0% stanowiło zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego i ich związków.

przed konsolidacją

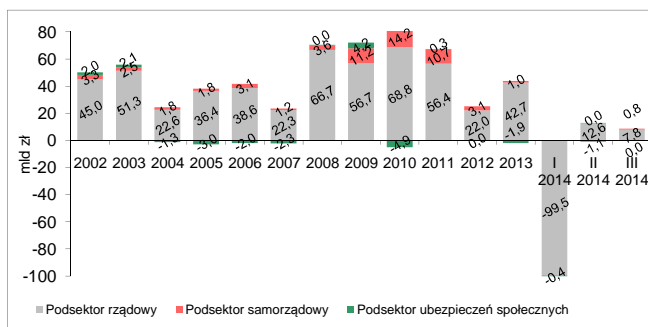
Dług podsektora rządowego stanowił 87,3% długu SFP przed konsolidacją, z tego na SP przypadało 87,1%. Dług podsektora ubezpieczeń społecznych przed konsolidacją obejmuje także pożyczki udzielone FUS z budżetu państwa (37,7 mld zł na koniec III kwartału 2014 r.) - stąd znacząco większy udział tego podsektora w długu SFP przed konsolidacją.

Struktura państwowego długu publicznego w podziale na podsektory (po konsolidacji)

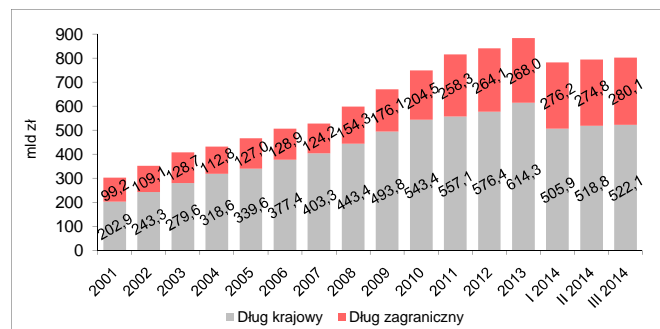
W latach 2001-2014 zaznacza się tendencja spadkowa udziału długu podsektora ubezpieczeń społecznych w PDP. Udział podsektora rządowego w PDP w III kwartale 2014 r. nie zmienił się i wyniósł 91,6%.

Zmiana długu poszczególnych podsektorów po konsolidacji

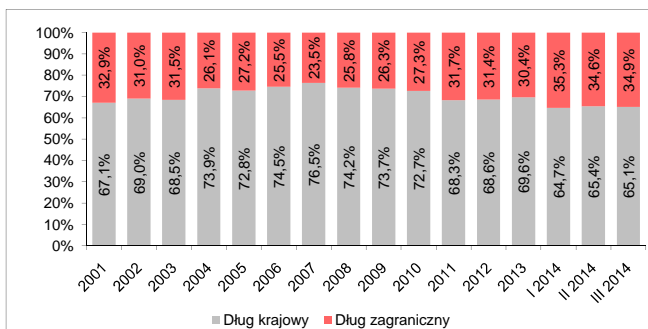

Wzrost PDP w III kwartale 2014 r. o 8,6 mld zł wynikał głównie ze wzrostu zadłużenia podsektora rządowego o 7,8 mld zł oraz zadłużenia podsektora samorządowego o 0,8 mld zł. W okresie I - IX zadłużenie podsektora rządowego spadło wskutek reformy systemu emerytalnego o 79,1 mld zł. W tym samym okresie zadłużenie podsektora samorządowego spadło o 0,8 mld zł, przede wszystkim dzięki spadkowi zadłużenia jst i ich związków w pierwszym półroczu 2014 r.

Struktura państwowego długu publicznego wg kryterium miejsca emisji

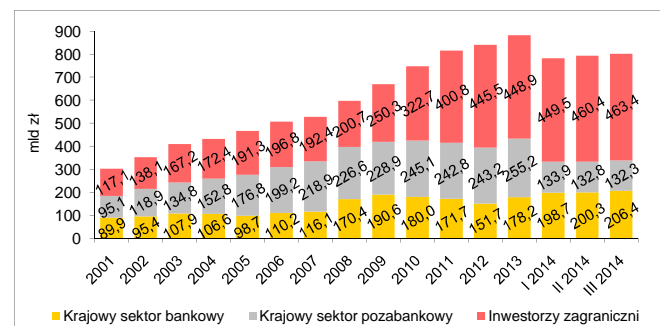

Na koniec III kwartału 2014 r. dług krajowy wg kryterium miejsca emisji wyniósł 522,1 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z końcem czerwca 2014 r. o 3,3 mld zł (2,5%). W tym samym okresie dług zagraniczny wzrósł o 5,3 mld zł (1,9%), do poziomu 280,1 mld zł.

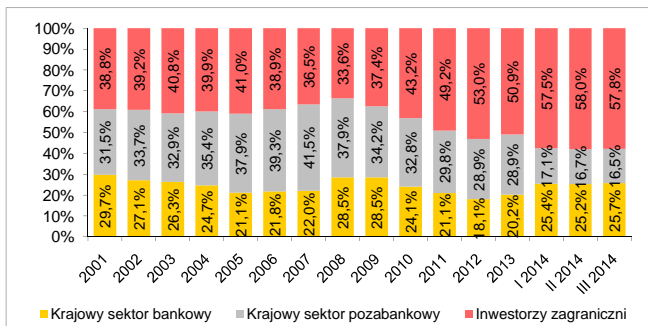

Udział długu zagranicznego wzrósł z 34,6% na koniec II kwartału 2014 r. do poziomu 34,9% na koniec III kwartału.

Struktura państwowego długu publicznego wg kryterium rezydenta

W III kwartale 2014 r. państwowy dług publiczny wobec:
- krajowego sektora bankowego wzrósł o 6,0 mld zł (3,0%),
- wobec krajowego sektora pozabankowego spadł o 0,4 mld zł (0,3%),
- wobec nierezydentów wzrósł o 3,0 mld zł (0,6%).

W III kwartale 2014 r. odnotowano dalszy spadek udziału zadłużenia wobec krajowego sektora pozabankowego w PDP (z 16,7% do 16,5%) oraz spadek udziału zadłużenia wobec inwestorów zagranicznych (z 58,0% do 57,8%). Udział zadłużenia wobec krajowego sektora bankowego wzrósł o 0,5 pp. do poziomu 25,7%.

Tablica 1. Różnice pomiędzy PDP a długiem EDP (mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2010	XII 2011	XII 2012	III 2013	VI 2013	IX 2013	XII 2013	III 2014	VI 2014	IX 2014
Państwowy dług publiczny	747.899,2	815.346,2	840.476,8	870.009,1	888.540,1	890.572,9	882.293,0	782.104,7	793.556,4	802.127,1
<i>1) Dostosowania zakresu sektora</i>	25.838,8	39.439,1	41.443,1	42.356,8	43.298,2	42.399,0	45.907,8	30.098,6	29.817,9	31.735,5
Zadłużenie Krajowego Funduszu Drogowego	24.798,1	36.412,7	41.197,4	41.410,0	41.856,5	41.740,4	43.644,7	28.037,2	29.043,5	31.034,7
Skarbowe papiery wartościowe w posiadaniu funduszy umiejscowionych w BGK	-232,9	-364,5	-3.038,9	-1.577,3	-624,8	-1.366,5	-895,2	-1.032,0	-1.953,4	-2.431,0
KFD - nabycie aktywów infrastrukturalnych*	8.197,4	11.076,3	11.571,9	11.571,9	11.499,2	11.499,2	11.423,8	11.423,8	11.345,2	11.345,2
Skarbowe papiery wartościowe w posiadaniu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	-7.128,9	-8.209,7	-9.113,1	-9.895,6	-10.279,4	-10.329,4	-9.366,1	-9.471,1	-9.818,4	-9.874,4
Przedsiębiorstwa zaliczone do sektora instytucji rządowych i samorządowych	205,0	524,3	825,8	847,7	846,6	855,1	1.100,5	1.140,7	1.201,0	1.660,9
<i>2) Różnice dotyczące tytułów dłużnych</i>	-3.287,6	-3.367,4	-3.517,1	-3.756,4	-3.575,8	-2.475,7	-2.097,6	-1.809,1	-2.028,7	-2.008,0
zobowiązania wymagalne	-3.860,1	-3.504,4	-3.616,5	-3.783,3	-3.589,1	-2.480,2	-2.202,1	-1.951,3	-2.132,8	-2.055,4
przejęcia zadłużenia w wyniku uruchomienia gwarancji	18,5	15,0	20,4	9,9	0,4	1,6	2,4	0,8	0,8	0,9
zrestrukturizowane/zrefinansowane kredyty handlowe	554,0	122,0	79,0	17,0	12,9	2,9	102,1	133,3	100,8	214,3
instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-	-	8,1	2,4	-167,9
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	770.450,5	851.417,9	878.402,8	908.609,5	928.262,5	930.496,1	926.103,1	810.394,1	821.345,6	831.854,6

* Zgodnie z wytycznymi Eurostatu w odniesieniu do klasyfikacji sektorowej przedsięwzięć budowy autostrad dane z zakresu zadłużenia sektora gg uwzględniają zobowiązania strony rządowej z tytułu budowy niektórych odcinków autostrad.

Tablica 2. Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją (wg nominału, w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2013	struktura XII 2013	VI 2014	struktura VI 2014	IX 2014	struktura IX 2014	zmiana		zmiana	
							IX 2014 - VI 2014 w mln zł	w %	IX 2014 - XII 2013 w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	945.220,7	100,0%	858.616,2	100,0%	872.434,4	100,0%	13.818,2	1,6%	-72.786,3	-7,7%
1. Zadłużenie podsektora rządowego	839.907,1	88,9%	752.179,4	87,6%	761.739,8	87,3%	9.560,4	1,3%	-78.167,3	-9,3%
1.1. Skarb Państwa	838.025,4	88,7%	750.204,0	87,4%	759.713,7	87,1%	9.509,8	1,3%	-78.311,6	-9,3%
1.2. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.3. Uczelnie publiczne	579,8	0,1%	552,5	0,1%	551,7	0,1%	-0,8	-0,1%	-28,1	-4,8%
1.4. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1.261,4	0,1%	1.340,7	0,2%	1.358,9	0,2%	18,2	1,4%	97,5	7,7%
1.5. Państwowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe	13,4	0,0%	6,2	0,0%	7,9	0,0%	1,7	26,9%	-5,5	-40,9%
1.6. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	3,8	0,0%	2,9	0,0%	1,9	0,0%	-0,9	-33,2%	-1,9	-50,0%
1.7. Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	23,3	0,0%	73,1	0,0%	105,6	0,0%	32,4	44,3%	82,3	352,8%
2. Zadłużenie podsektora samorządowego	74.056,0	7,8%	72.192,3	8,4%	72.870,4	8,4%	678,1	0,9%	-1.185,6	-1,6%
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	69.492,7	7,4%	67.636,1	7,9%	68.287,5	7,8%	651,4	1,0%	-1.205,2	-1,7%
2.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	3.937,6	0,4%	3.965,7	0,5%	3.987,1	0,5%	21,4	0,5%	49,5	1,3%
2.3. Samorządowe instytucje kultury	81,1	0,0%	77,0	0,0%	78,1	0,0%	1,1	1,4%	-3,0	-3,7%
2.4. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	544,7	0,1%	513,5	0,1%	517,8	0,1%	4,3	0,8%	-26,9	-4,9%
3. Zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych	31.257,6	3,3%	34.244,5	4,0%	37.824,2	4,3%	3.579,7	10,5%	6.566,6	21,0%
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	9771,1%	0,0	78,2%
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	31.257,6	3,3%	34.244,5	4,0%	37.824,2	4,3%	3.579,7	10,5%	6.566,6	21,0%
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
3.4. Narodowy Fundusz Zdrowia	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-

Tablica 3. Zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji (wg nominału, w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2013	struktura XII 2013	VI 2014	struktura VI 2014	IX 2014	struktura IX 2014	zmiana		zmiana	
							IX 2014 - VI 2014 w mln zł	w %	IX 2014 - XII 2013 w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	882.293,0	100,0%	793.556,4	100,0%	802.127,1	100,0%	8.570,8	1,1%	-80.165,8	-9,1%
1. Zadłużenie podsektora rządowego	813.515,3	92,2%	726.539,5	91,6%	734.375,7	91,6%	7.836,2	1,1%	-79.139,6	-9,7%
1.1. Skarb Państwa	811.827,1	92,0%	724.745,2	91,3%	732.549,2	91,3%	7.804,0	1,1%	-79.277,9	-9,8%
1.2. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.3. Uczelnie publiczne	531,9	0,1%	498,9	0,1%	499,7	0,1%	0,8	0,2%	-32,2	-6,1%
1.4. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1.133,5	0,1%	1.226,8	0,2%	1.222,4	0,2%	-4,4	-0,4%	88,8	7,8%
1.5. Państwowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe	8,3	0,0%	0,9	0,0%	1,1	0,0%	0,2	26,8%	-7,2	-86,9%
1.6. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	2,1	0,0%	1,9	0,0%	1,4	0,0%	-0,5	-25,3%	-0,7	-33,7%
1.7. Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	12,4	0,0%	65,9	0,0%	102,0	0,0%	36,1	54,8%	89,5	719,8%
2. Zadłużenie podsektora samorządowego	68.397,6	7,8%	66.849,9	8,4%	67.629,1	8,4%	779,3	1,2%	-768,4	-1,1%
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	65.210,1	7,4%	63.634,4	8,0%	64.307,3	8,0%	673,0	1,1%	-902,8	-1,4%
2.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	3.129,1	0,4%	3.161,5	0,4%	3.265,8	0,4%	104,3	3,3%	136,7	4,4%
2.3. Samorządowe instytucje kultury	54,5	0,0%	50,9	0,0%	53,3	0,0%	2,4	4,6%	-1,2	-2,2%
2.4. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	3,8	0,0%	3,1	0,0%	2,7	0,0%	-0,4	-13,0%	-1,2	-30,2%
3. Zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych	380,1	0,0%	167,0	0,0%	122,3	0,0%	-44,7	-26,7%	-257,8	-67,8%
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	9767,9%	0,0	78,2%
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	380,1	0,0%	167,0	0,0%	122,3	0,0%	-44,7	-26,8%	-257,8	-67,8%
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
3.4. Narodowy Fundusz Zdrowia	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-